

VERENIGING HOFWIJCK
Beleidsplan
HUYGENS' HOFWIJCK

Beleidsplan 2016-2020

Vereniging Hofwijck
Huygens' Hofwijck
februari 2016

De buitenplaats van Constantijn en Christiaan Huygens in Voorburg

In het beleidsplan 2016-2020 schetst de directie van Huygens' Hofwijck hun visie op de komende periode. In 2015 is, met de opening van het nieuwe entreegebouw, een einde gekomen aan de omvorming van Huygens' Hofwijck. Dat betekent niet dat we de komende periode stil kunnen zitten. De huidige tijd, waarin we zien dat de overheid zich steeds meer terugtrekt en het concurrerende aanbod van andere instellingen groeit, vraagt om een proactief beleid. Huygens' Hofwijck is ambitieus. Zo willen we op het gebied van educatie de trend zetten. Ook op het gebied van samenwerking zetten we forse stappen. De samenwerking met Museum Swaensteyn in Voorburg, die de VVV herbergt, wordt geïntensiveerd, net als de samenwerking met de partners in het Erfgoedpodium en het Huygenskwartier. Het is prachtig als Huygens' Hofwijck het startpunt vormt voor een (cultureel) dagje uit in Leidschendam-Voorburg of binnen de regio Haaglanden.

Musea kennen inmiddels een grote schare fans. 1,2 miljoen Nederlanders bezitten een Museumkaart. Musea leveren de samenleving veel op. De maatschappelijke waarde van een museum is niet in bezoekaantallen of efficiency alleen uit te drukken. Musea hebben naast collectiewaarde, educatieve waarde en belevingswaarde ook economische en verbindende waarde. Op Huygens' Hofwijck werken zestig vrijwilligers, merendeels uit de gemeente Leidschendam-Voorburg. Zij draaien kassadiensten, werken in de tuin en in de winkel, geven rondleidingen en verzorgen high tea's en arrangementen. In ruil daarvoor organiseert Hofwijck bijeenkomsten voor de vrijwilligers en voor wie dat wil zijn er cursussen en scholing. Hofwijck draagt bij aan sociale cohesie in onze samenleving. En voor de buitenplaats zelf zijn de vrijwilligers onze meest enthousiaste ambassadeurs. Huygens' Hofwijck vertegenwoordigt net als andere musea en culturele instellingen ook een economische waarde. Het museum draagt bij aan een goed vestigings- en woonklimaat en levert ondernemers en partners in de omgeving daadwerkelijk iets op. Dat betekent dat we deze monumentale buitenplaats moeten koesteren.

Huygens' Hofwijck is hét icoon van de gemeente Leidschendam-Voorburg.

Constantijn en Christiaan zijn twee spilfiguren uit onze Gouden Eeuw. Dat verhaal is uniek en moet blijvend worden verteld, nu en aan toekomstige generaties.

Janelle Moerman en Peter van der Ploeg

Directie Huygens' Hofwijck

Februari 2016

MISSIE VAN HUYGENS' HOFWIJCK

Huygens' Hofwijck is eigendom van Vereniging Hofwijck. De Vereniging heeft als doel het bij een breed publiek onder de aandacht brengen van het leven en werk van Constantijn en Christiaan Huygens en het beheer en behoud van de buitenplaats Hofwijck.

POSITIONERING

Huygens' Hofwijck heeft in 2013 een nieuwe positionering gekregen. Op Hofwijck beleef je de Gouden Eeuw door de ogen van Constantijn en Christiaan Huygens. Daarmee is Hofwijck feitelijk hét nationaal historisch museum van de Gouden Eeuw in een notendop. Met Constantijn en Christiaan, die beide op hun eigen manier sterk verweven zijn met de cultuurgeschiedenis van de zeventiende eeuw, heeft het museum een ijzersterk verhaal in handen.

Die positionering wordt in 2016-2020 opnieuw geladen en stevig neergezet. De volgende slogans worden daarvoor gebruikt: *Beleef de Gouden Eeuw op Huygens' Hofwijck* en *Ontmoet Constantijn en Christiaan Thuis!*

DOELSTELLINGEN VOOR DE PERIODE 2016-2020

GROEI BEZOEKERSAANTALLEN

Het aantal bezoekers aan Hofwijck groeit in deze periode naar 20.000

Hofwijck ontwikkelt een doelgroepenbeleid. Het aantal families dat Hofwijck bezoekt groeit en er komen meer bezoekers die geïnteresseerd zijn in wetenschap en techniek/Christiaan Huygens. Ook het aantal internationale bezoekers (toeristen) groeit.

JAARLIJKS TENTOONSTELLINGEN

Hofwijck organiseert jaarlijks een grote tentoonstelling over Constantijn of Christiaan Huygens.

Voor deze tentoonstellingen wordt samengewerkt met diverse partners en museale instellingen. In 2016 presenteert Hofwijck in samenwerking met Museum Boerhaave in Leiden de tentoonstelling *Christiaan Kijkt! Telescopen en microscopen van Christiaan uit Museum Boerhaave op Huygens' Hofwijck*. In 2017 presenteert Hofwijck de tentoonstelling *Constantijn en de Kunst. De mythe ontrafelt*.

Hofwijck organiseert jaarlijks Kerst op Hofwijck.

Kerst op Hofwijck bestaat uit een kersttentoonstelling (bijvoorbeeld over oude kerstboomversiering of toverlantaarns) met bijbehorend activiteitenprogramma.

MEER RANDPROGRAMMERING

Hofwijck organiseert jaarlijks een aantrekkelijk activiteiten aanbod

Zo zijn er de zondagochtendconcertserie, familiemiddagen, workshops, rondleidingen door huis en tuin, (HOVO)lezingen, Museumjeugduniversiteitcolleges, een dichtwedstrijd en veel andere activiteiten. Hofwijck participeert in Open Monumentendag, Haagse Museumnacht, Museumweek en de Dag van het Kasteel.

STIJGING ZAKELIJKE VERHUUR

De zakelijke verhuur van Huygens' Hofwijck stijgt met 50%.

De nieuwe vergaderlocatie wordt in de markt gezet en levert Hofwijck extra inkomsten op. Ook verhuur van het huis Hofwijck buiten openingstijden wordt professioneler in de markt gezet. Het museum kan door middel van de vergaderlocatie, de winkel en de tearoom structureel extra inkomsten genereren. Deze inkomsten worden gebruikt voor de exploitatie/instandhouding van de buitenplaats.

INTENSIEVERING SAMENWERKING

Hofwijck intensiveert de samenwerking met Museum Swaensteyn

Op backoffice niveau wordt samengewerkt maar ook inhoudelijk streven we naar samenwerking. Via de VVV en het Erfgoedpodium worden diverse arrangementen in de markt gezet waarin Hofwijck en Swaensteyn worden verbonden. Het betreft onder meer de arrangementen *Drie eeuwen Oranje in Voorburg* en *Romeinen aan de Vliet*. De samenwerking tussen beide musea wordt geformaliseerd in een op te stellen convenant. Beide musea blijven zelfstandig, en presenteren aan het publiek hun eigen verhalen. Op Hofwijck is dat natuurlijk het verhaal van de Gouden Eeuw en de familie Huygens. In Swaensteyn is dat het verhaal van de Romeinen, kunst en geschiedenis uit Leidschendam-Voorburg en het verhaal van de 18e en 19e eeuwse Oranje's. Hofwijck blijft een Vereniging met een eigen bestuur. Swaensteyn blijft een stichting met een eigen bestuur.

Hofwijck werkt nauw samen met de partners binnen het Huygenskwartier

Hofwijck speelt in op kansen die de samenwerking biedt en werkt nauw samen met de partners, de gemeente Leidschendam-Voorburg en Den Haag marketing om zoveel mogelijk bezoekers en (internationale) toeristen naar het historische centrum van Voorburg, het Huygenskwartier, te trekken. Stimuleren van het "dagje uit in Voorburg & Leidschendam". Belangrijke doelgroepen voor een bezoek aan het Huygenskwartier zijn de inwoners van de Haagse regio, de Nederlandse toerist en de internationale toerist/expat.

Hofwijck werkt samen met de partners in de erfgoedlijn Landgoederenzone/Trekvaart

Hofwijck is een belangrijke schakel en een actieve partner in de erfgoedlijn Landgoederenzone van de provincie Zuid-Holland. Hofwijck participeert in projecten en dient zelf voorstellen in. Huygens' Hofwijck ligt aan de Vliet en beschikt over een aanlegsteiger. De toestroom van bezoekers via het water wordt gestimuleerd in samenwerking met de partners in de erfgoedlijn Trekvaart.

EDUCATIE AANBOD VERBREED

Huygens' Hofwijck hecht veel belang aan educatie. Niet alleen ontvangt Hofwijck jaarlijks bijna duizend leerlingen van basisscholen uit de gemeente, Hofwijck biedt ook lessen aan voor leerlingen in het voortgezet onderwijs. Samen met Kasteel Duivenvoorde biedt Hofwijck jaarlijks MuseumJeugdUniversiteitcolleges aan voor kinderen tussen de 8 en 12 jaar. Hofwijck breidt de komende beleidsperiode het lesaanbod uit.

Op het gebied van volwasseneneducatie verzorgt Hofwijck lezingen in samenwerking met HOVO Leiden.

Onderwijs 2032

Hofwijck heeft een lange traditie op het gebied van onderwijs. Kritisch denken, creativiteit, probleemoplossend werken, samenwerken, communiceren zijn daarbij belangrijk. Deze 21e eeuwse vaardigheden waren in de Gouden Eeuw op Hofwijck al vanzelfsprekend. Constantijn Huygens gaf zijn kinderen onderwijs op maat en aan een brede opvoeding werd veel aandacht besteed. Meervoudige intelligentie (uomo universale), gepersonaliseerd leren, ouderbetrokkenheid - denk aan de toewijding van Constantijn aan de opvoeding van kinderen - zijn onlosmakelijk verbonden met Hofwijck.

Hofwijck speelt met haar educatie-aanbod in op het eindadvies van het Platform Onderwijs 2032. Dat betekent dat leerlingen betekenisvol onderwijs op maat krijgen. Nieuwe projecten worden in nauwe samenwerking met het onderwijs ontwikkeld en afgestemd op het curriculum.

Techniekonderwijs

Hofwijck creëert onder meer een nieuw aanbod voor middelbare scholieren op het gebied van Christiaan, techniek en innovatie en zet dit in de markt. Daarbij sluiten we aan bij het Platform Maker Éducation dat met steun van het Ministerie van OCW het "leren door maken" stimuleert. Hofwijck levert de komende jaren een bijdrage aan maakonderwijs als onderdeel van het lesprogramma.

Cultuureducatie

Hofwijck gaat op het gebied van cultuureducatie in nauwe samenwerking met het Voortgezet onderwijs invulling geven aan het nieuwe examenprogramma CKV voor havo/vwo. Nieuwe projecten worden afgestemd op het curriculum van de school. De domeinen die hierbij doorlopen worden zijn: verbinden, verkennen, verbreden en verdiepen.

Mediawijsheid

Met zijn uitvinding van de toverlantaarn bood Christiaan Huygens een venster op de wereld. Hofwijck zal de komende jaren programma's op het gebied van de taal van beeld en geluid ontwikkelen. Hiermee leveren we een bijdrage aan de audiovisuele vorming van kinderen en de diverse competenties van het mediawijsheidmodel.

SPONSORS, FONDSSEN EN VRIENDENBELEID UITGEBREID

Hofwijck vergroot het aantal sponsors en ontwikkelt een nieuw vriendenbeleid

Hofwijck onderhoudt de relatie met sponsor Siemens en gaat op zoek naar nieuwe (structurele) sponsors. Er wordt gezocht naar een inhoudelijke binding met de sponsors. Hofwijck zal voor tentoonstellingen en andere projecten een beroep blijven doen op de fondsen. Ook wordt het nieuwe Vriendenbeleid van Huygens' Hofwijck uitgerold.

DOELGROEPENBELEID

Hofwijck zet in de periode 2016-2020 sterk in op de volgende doelgroepen:

- Traditionele museumbezoekers (55 plus)
- Families ouders/grootouders met kinderen
- Mensen die interesse hebben voor (zeventiende-eeuwse) wetenschap
- Liefhebbers van (historische) tuinen
- Buitenlandse bezoekers met interesse in Gouden Eeuw beleving

Voor de zakelijke verhuur wordt ingezet op:

- Particulieren
- Zakelijke markt commercieel en non-profit zoals overheden
- Trouwmarkt

Deze doelgroepen worden bereikt door een uitgebalanceerd marketing- en communicatiebeleid.

De buitenlandse bezoekers benaderen we onder meer in samenwerking met Marketing Den Haag. Hofwijck sluit aan bij de Gouden Eeuw route die door het Nederlands Bureau van Toerisme de komende jaren in de markt wordt gezet.

De vergaderlocatie op de eerste verdieping van het entreegebouw zal actief aan het midden- en hogere segment van de zakelijke markt worden aangeboden. Ook de mogelijkheden voor verhuur van de vergaderlocatie in combinatie met een bezoek aan het museum, borrel of diner wordt aangeboden. Het huis Hofwijck wordt ook verhuurd, dit is alleen mogelijk buiten openingstijden. Het museum genereert door middel van de vergaderlocatie, de winkel en de tearoom structureel extra inkomsten. Deze inkomsten zijn hard nodig voor de exploitatie van de buitenplaats.

Op Hofwijck trouwen jaarlijks tientallen echtparen. Hofwijck ziet dat aantal graag stijgen en ontwikkelt daar in samenwerking met een extern bureau nieuw beleid voor.

MARKETING EN COMMUNICATIE

Hofwijck voert een effectieve communicatie- en marketingstrategie om Huygens' Hofwijck goed in de markt te zetten en de diverse doelgroepen en het brede publiek te bereiken. De directie benadert actief mediarelaties (kranten, radio, televisie, tijdschriften), onderhoudt die en werkt samen. Ook Sociale Media worden ingezet. Het activiteitenprogramma van Hofwijck heeft een landelijke uitstraling en kan daardoor goed

worden gepromoot. Op het gebied van promotie werkt Hofwijck intensief samen met de Museumvereniging, VVV, Den Haag Marketing en het Nederlands Bureau voor Toerisme.

Hofwijck sluit zich aan bij de door het Nederlands Bureau van Toerisme nieuw te ontwikkelen Gouden Eeuw route en de Buitenplaatsen route.

Hofwijck beschikt over aantrekkelijk vormgegeven printuitingen en een, in 2015 vernieuwde, website.

Huygens' Hofwijck blijft voor het merendeel inzetten op free publicity. De afgelopen jaren heeft deze strategie uitstekend gewerkt en de mediawaarde middels publicaties in landelijke en regionale kranten, tijdschriften, radio en televisie-aandacht voor Hofwijck loopt in de honderdduizenden euro's.

Hofwijck reserveert extra financiële middelen om de zakelijke verhuur/trouwmaket te stimuleren door middel van de aanwezigheid op verhuurwebsites, het organiseren van middagen voor trouwlustigen en publicitaire uitingen.

Hofwijck brengt het verhaal van Constantijn, Christiaan en de Gouden eeuw duurzaam voor het voetlicht en is consistent in haar uitingen. Straalt kwaliteit uit.

AMBASSADEUR VAN HOFWIJCK

Astronaut André Kuipers is ook de komende periode ambassadeur van Huygens' Hofwijck. Hij onderschrijft hiermee het internationale belang van Christiaan Huygens als wetenschapper. Kuipers werkte belangeloos mee aan de openingen van Hofwijck in 2013 en 2015. Daarnaast treedt hij ook naar buiten als liefhebber van Hofwijck, dat levert de buitenplaats veel goodwill op.

VRIJWILLIGERS

De vrijwilligers van Huygens' Hofwijck zijn onmisbaar, zij zorgen ervoor dat het museum kan draaien en dat de tuin wordt onderhouden. Hofwijck investeert in deze beleidsperiode in het werven en behouden van nieuwe vrijwilligers en in de scholing van vrijwilligers.

FINANCIERING EN FONDSSENWERVING

Fondsenwerving en sponsoring

Huygens' Hofwijck heeft in de periode 2013-2015 een groot beroep kunnen doen op verschillende fondsen voor de realisatie van de vernieuwing. Hofwijck werd gesteund door VSB Fonds, Fonds 1818, Prins Bernhard Cultuurfonds, Stichting Dioraphte, Siemens Nederland, Bankgiro loterij, Provincie Zuid-Holland, Prins Bernhard Cultuurfonds Zuid-Holland, Stichting Zabawas, Gemeente Leidschendam-Voorburg, De Frans Mortelmans Stichting, Stichting Christiaan Huygensprijs, Stichting Mooi Voorburg, Coöperatiefonds Rabobank, Van Ravesteyn fonds, Stichting Cultuurparticipatie. Ook Vereniging Hofwijck leverde een belangrijke bijdrage.

In de periode 2016-2020 zal Hofwijck voor projecten, tentoonstellingen en activiteiten opnieuw fondsen benaderen. Hofwijck gaat op zoek naar structurele sponsors die het museum met een jaarlijks bedrag ondersteunen. Ook het nieuwe vriendenbeleid genereert op termijn extra inkomsten.

Cultureel ondernemerschap

Huygens' Hofwijck zet in op extra inkomsten door cultureel ondernemerschap: verhuur, winkel, tearoom, arrangementen en activiteiten en extra bezoekers. Daartoe werkt Hofwijck samen met verschillende partijen, van cateraars tot culturele instellingen.

Subsidie Gemeente Leidschendam-Voorburg

Huygens' Hofwijck ontvangt structurele subsidie van de gemeente Leidschendam-Voorburg. In de Cultuurvisie die in 2014 is gepresenteerd is Hofwijck benoemd tot hét icoon van Leidschendam-Voorburg. De gemeente en Hofwijck blijven in gesprek over de hoogte van de structurele subsidie.

OVER HUYGENS' HOFWIJCK

De buitenplaats Hofwijck (1641) is één van de belangrijkste monumenten uit onze Gouden Eeuw. De stichter van de buitenplaats was Constantijn Huygens, dichter, musicus, kunstkenner en rechterhand van drie prinses van Oranje en stadhouders. Hij speelde een belangrijke rol in onze nationale geschiedenis.

Ook voor Constantijn's beroemde zoon, wetenschapper Christiaan, was Hofwijck een belangrijke plek. Hij kwam er als kind en volwassene regelmatig. De laatste zeven jaar van zijn leven woonde en werkte hij op Hofwijck. Hij schreef er zijn ultieme werk over het heelal, Cosmotheoros.

Hofwijck is een ontwerp van Constantijn Huygens zelf. Het huis en de tuin vormen een eenheid en zijn aangelegd volgens de principes van de Italiaanse renaissance, symmetrisch, met harmonieuze maatverhoudingen. Het unieke aan de plattegrond van de buitenplaats is dat die de vorm heeft van een menselijk lichaam. Constantijn, een groot liefhebber van de bouwkunst, werd hiervoor geïnspireerd door de Romeinse architect Vitruvius.

Hofwijck gered

De buitenplaats Hofwijck leek in 1867 onherstelbaar te zijn aangetast door de doorsnijding van de tuin tijdens de aanleg van de spoorlijn Den Haag-Gouda. Daarbij ging meer dan de helft van de tuin verloren. Jarenlange verwaarlozing van huis en tuin door tal van eigenaren gedurende een groot deel van de negentiende eeuw maakte de teeloegang compleet.

In 1913 stond de buitenplaats te koop, met een reeds afgegeven sloopvergunning voor het huis. Het lukte de inderhaast opgerichte Vereniging Hofwijck in 1914 om Hofwijck te kopen en de buitenplaats daarmee van de ondergang te redden. Na een uitgebreide restauratie van het huis werd in 1929 daarin het Huygensmuseum geopend. Van de tuin, die een vormeloze woestij was, werd een stadspark gemaakt met asfaltpaden,

gazons en rozenperken. Het duurde tot 2005 voordat het resterende deel van de tuin door een grondige reconstructie weer het aanzien kreeg van de originele tuin van Constantijn Huygens. In 2005 opende Hare Majesteit Koningin Beatrix de herstelde tuin, die thans ook een Rijksmonument is.

Vernieuwing 2013-2015

In 2013 werd het huis Hofwijck van binnen en buiten compleet gerenoveerd. Het houtwerk is geschilderd, de gevel hersteld, het dak opgeknapt, er zijn nieuwe okergele luiken en nieuwe grisailles aangebracht. In het museum zijn twee semipermanente exposities gerealiseerd. In *De Gouden Eeuw van Constantijn* staat Constantijn Huygens centraal. Bezoekers maken kennis met zijn gedichten, kunst, architectuur, de Oranje's en muziek.

De zolderverdieping, het voormalige museumkantoor, is omgevormd tot museale ruimte. *Christiaan onder de Sterren* gaat over de talloze uitvindingen en ontdekkingen van de wereldberoemde wetenschapper en genie Christiaan Huygens. Kinderen en volwassenen kunnen daar zelf experimenteren.

De presentaties bestaan uit een combinatie van originele objecten en multimediale toepassingen. Hierdoor kan de collectie optimaal inhoudelijk worden ingezet en kunnen nieuwe bruiklenen worden verworven.

In 2015 is de ijskelder gerestaureerd en in oude glorie hersteld. Ook is in dat jaar de voormalige poortwoning omgevormd tot een nieuwe bezoekersentree met kassagebied, ontvangstruimte, een aantrekkelijke winkel en tea room. Er is een mindervalide toilet gecreëerd en zijn er lockers, en een garderobe.

Op de eerste verdieping is een exclusieve vergaderlocatie voor externe verhuur gerealiseerd. De tweede verdieping herbergt het museumkantoor.

Het verhaal van de buitenplaats start bij de entree. Bezoekers stappen zo in de museale tuin de Gouden Eeuw binnen. In die heel bijzondere, unieke tuin vinden zij dan het puntgaaf bewaarde huis, mét de ijskelder met bijzondere ligging, in het talud onder de brug. Bezoekers kunnen van Hofwijck een dagje uit maken.

HOFWIJCK: FACTS EN FIGURES

Status

Huygensmuseum Hofwijck is eigendom van de Vereniging Hofwijck. De Vereniging heeft als doel het beheer en behoud van de buitenplaats Hofwijck en het bij een breed publiek onder de aandacht brengen van het leven en werk van Constantijn en Christiaan Huygens.

Bezoek

Hofwijck is een Rijksmonument. Sinds 1929 is het museum geopend voor publiek. Het museum is lid van de Nederlandse Museumvereniging. De buitenplaats telde in 2015 bijna 13.000 bezoekers. Het is een gevarieerd publiek, bezoekers komen uit het hele

land én daarbuiten. Hofwijck streeft ernaar om in de toekomst ruim 20.000 bezoekers per jaar te verwelkomen.

Educatie

Bezoekers kunnen bij hun bezoek van een audiotour (Nederlands/Engels) gebruik maken.

Veel kinderen bezoeken het museum met de speciale kinderaudiotour. Ook worden er rondleidingen door gidsen gegeven. Hofwijck hecht veel waarde aan educatie. Het museum ontvangt per jaar bijna 1.000 basisschoolleerlingen uit de gemeente Leidschendam-Voorburg en honderden leerlingen uit het voortgezet onderwijs in de regio. Zij maken gebruik van lespakketten over Constantijn en/of Christiaan. Ook biedt Hofwijck leerlingen uit het voortgezet onderwijs mogelijkheden voor een maatschappelijke stage in het museum.

Samenwerking

Hofwijck werkt samen met veel partners en heeft strategische allianties met musea, culturele instellingen, het bedrijfsleven, scholen, media, diverse non-profitorganisaties en natuurlijk het publiek.

Breed draagvlak en crowdfunding

Hofwijck kent een breed maatschappelijk draagvlak. Dat bleek ook uit de geslaagde crowdfundingactie in 2013. Toen werd in vier maanden tijd bijna 50.000 euro ingezameld voor het vernieuwen van de grisailles, de grijschilderingen aan de buitenzijde van het huis.

Heel veel particulieren, bedrijven en kleine culturele fondsen reageerden op onze actie 'Hart voor Hofwijck. Schenk een grisaille' en 'kochten' voor Hofwijck een hele grisaille aan of een deelcertificaat.

Personeel

In het museum is een klein aantal professionele krachten werkzaam (2,5 fte). De directie bestaat uit drs. Peter van der Ploeg en drs. Janelle Moerman, zij vervullen een duobaan.

De directie legt verantwoording af aan het bestuur van de Vereniging Hofwijck, eigenaar van de buitenplaats. Daarnaast is er een beheerder/secretariaatsmedewerker, een educatiemedewerker, een hortulanus (tuinbaas) en een huishoudelijke hulp. Er zijn zestig vrijwilligers actief in het huis en de tuin. De vrijwilligers draaien kassadiensten, verzorgen rondleidingen, werken mee aan activiteiten en onderhouden de historische tuin.

Leden van de Vereniging en vrienden van Hofwijck

De Vereniging Hofwijck telt 330 leden en donateurs. Zij doneren jaarlijks ten minste 25 euro aan het museum. Huygens' Hofwijck ontwikkelt in de periode 2016-2020 een nieuw Vriendenbeleid voor het museum. Deze nieuwe vrienden zullen het museum jaarlijks met een groter bedrag steunen. Het museum beschikt over een culturele ANBI status.

